

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็น
และไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๗

วันพฤหัสบดีที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
ณ ห้องประชุมกรรมการ CA 308 ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายจาตุรนต์ ฉายแสง	ประธานคณะกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ปิยะบุตร แสงกนกกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายจำนงค์ อูมา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๔. นายรังสิมันต์ โรม	กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๕. นายอรรถชาญ เชาว์วานิชย์	กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา	กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก	กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นางสาวตรีชฎา ศรีธาดา	โฆษกคณะกรรมการ
๙. ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นางสาวกาญจนา ภาวศรานนท์	กรรมการ
๑๑. พลตำรวจตรี คมกฤษ ไวลีข่า	กรรมการ
๑๒. นายธเนษฐ เศรษฐาวาณิช	กรรมการ
๑๓. พลตรี พัฒนชัย พัฒนเจริญ	กรรมการ
๑๔. นายฤกษ์อารี นานา	กรรมการ
๑๕. นายวรุฒิ บุตรมาตร	กรรมการ
๑๖. นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	กรรมการ
๑๗. นายอหัมัดบวรฮัน ดิพอง	กรรมการ
๑๘. นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๙. นางสาวสุนันทา จันทร์แก้ว	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒๐. พลตำรวจตรี ธรรมบุญ มั่นคง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายก่อแก้ว พิกุลทอง	(ลาการประชุม)
๒. นายชัยชนะ เดชเดโช	(ลาการประชุม)
๓. นายเอกสิทธิ์ อัครศักดิ์กীরติ	(ลาการประชุม)
๔. นายชฎา ขาวขำ	(ลาการประชุม)
๕. รองศาสตราจารย์มนูนิทร์ พงศาปาน	(ลาการประชุม)
๖. นางปทิตา ตันศิริตนานนท์	(ลาการประชุม)

๗. นายกิตติศักดิ์ จุลสำรวล	(ลาการประชุม)
๘. นายชำนาญพัฒน์ หาญแก้ว	(ลาการประชุม)
๙. นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	(ลาการประชุม)
๑๐. นายพินิตเมธ ทีชธนานนท์	(ลาการประชุม)
๑๑. นายยิ่งชีพ อัจฉมานนท์	(ลาการประชุม)

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายชนธัญ แสงพุ่ม
๒. นายพิชุตม์ พोजิต
๓. นายสิทธรัตน์ ปุ๋ยตระกูล

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางสาวพรรณพร สนธิไชย

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

ผู้มาชี้แจง คือ

สำนักงานอัยการสูงสุด

๑. นางพัชรางส์ ชัยวรมขกุล	อัยการผู้เชี่ยวชาญ
๒. นายธนพันธ์ แสงพงศานนท์	อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานคณะกรรมการได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ เป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ. แทน นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ ซึ่งได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการวิสามัญ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๒ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ อว ๐๒๐๑.๒/๓๒๓ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เรื่อง ขอชี้แจงเหตุผลความจำเป็นประกอบการพิจารณาไม่ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มาয়ังคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาธรรมาภิบาล ในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุม และให้เปิดเผยบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๘ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ.

ที่ประชุมพิจารณาประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับอื่น นอกจากร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ประเด็นการพิจารณา

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขาธิการคณะกรรมการ กล่าวว่ ในการประชุมครั้งที่ผ่านมามีประเด็นซึ่งที่ประชุมได้รอกการพิจารณาว่าควรยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ หรือไม่ เนื่องจากมีคดีที่เป็นผลมาจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๘ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดชี้แจงว่า การยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อรูปคดีแต่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าเพื่อหาข้อยุติในประเด็นดังกล่าว ควรให้ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดชี้แจงแสดงความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่ง

นางพัชรารักษ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ส่งผลทำให้มีการปิดเหมืองทองของบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) และเป็นเหตุให้เหมืองทองอัครายื่นฟ้องรัฐไทยต่อคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ โดยอ้างสิทธิตามความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Trade Agreement : TAFTA) ว่ารัฐไทยละเมิดข้อตกลงดังกล่าว เนื่องจากการสั่งปิดเหมืองทองเป็นการชั่วคราวนั้นมีลักษณะเป็นกระบวนการแทรกแซงของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ (nationalization) ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าต้องห้ามตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ซึ่งหากรัฐจะเข้ามาแทรกแซงจะต้องประกอบด้วยหลักการสำคัญ ๔ ประการ คือ ๑) ต้องทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ ๒) ต้องทำเพื่อไม่ให้เกิดการกีดกันหรือเพื่อความเท่าเทียม ๓) ต้องมีกฎหมายที่ชอบด้วยกระบวนการตามกฎหมาย (Due Process of Law) และ ๔) ต้องมีกระบวนการเยียวยาหรือค่าตอบแทน (compensation) ให้กับคู่สัญญาที่เป็นผู้ถูกรักษาต่างชาติ ซึ่งประเด็นที่บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ยกเป็นข้อต่อสู้ในชั้นคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ คือ การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เป็นการออกกฎหมายและใช้บังคับที่ไม่ชอบด้วยกระบวนการตามกฎหมาย เนื่องจากขณะนั้นพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมผู้ประกอบการเหมืองแร่อยู่แล้ว การออกคำสั่งดังกล่าวจึงเป็นการใช้อำนาจโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

อย่างไรก็ดี รัฐไทยมีข้ออ้างในการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ว่า เนื่องจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำดังกล่าวเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ไม่สามารถบังคับตามกฎหมายปกติได้ จึงเป็นเหตุให้รัฐไทยเข้าไปแทรกแซงโดยสั่งปิดเหมืองทอง

เป็นการชั่วคราว ประกอบกับประเทศไทยมีข้อต่อสู้ในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาระดับชาติ ซึ่งหากคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศรับฟังได้ว่าประเทศไทยใช้มาตรการที่เหมาะสมแล้ว ประเทศไทยก็ไม่ต้องชดใช้ค่าทดแทนให้แก่บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) และหากแพ็คเกจประเทศไทยจะต้องชดใช้ค่าทดแทนเป็นจำนวนเงินประมาณ ๓ หมื่นล้านบาท ทั้งนี้ ปัจจุบันคู่กรณีทั้งสองฝ่ายได้ยื่นพยานหลักฐานต่อคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเสร็จสิ้นแล้ว และอยู่ในระหว่างรอผลการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ซึ่งได้มีการเลื่อนการอ่านคำชี้ขาดมาแล้วถึง ๕ ครั้ง โดยเปิดโอกาสให้คู่กรณีได้เจรจาเพื่อยุติข้อพิพาท ประกอบกับปัจจุบันบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) สามารถเปิดกิจการเหมืองแร่ทองคำได้เป็นปกติแล้ว

ดังนั้น หากมีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ อาจมีผลกระทบต่อคดีว่า การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าวไม่เป็นปัญหาระดับชาติอีกต่อไป ซึ่งอาจทำให้บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ยกเป็นข้อต่อสู้เพิ่มเติมในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขาธิการคณะกรรมการ สอบถามว่า ข้อต่อสู้ที่บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ยกเป็นข้อต่อสู้รัฐไทยที่มีการละเมิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ซึ่งเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับการคุ้มครองนักลงทุนระหว่างประเทศ ความตกลงดังกล่าวมีการกำหนดไว้ในข้อตกลงหรือไม่จะต้องใช้สัดส่วนของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศอย่างไร และจากข้อเท็จจริงพบว่าคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้รับฟังข้อเท็จจริงในคดีจนเสร็จสิ้นแล้ว และได้เปิดให้คู่กรณีเจรจาในระหว่างการเลื่อนอ่านคำชี้ขาด เมื่อกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเหลือเพียงการอ่านคำชี้ขาดเท่านั้น หากมีข้อเท็จจริงเกิดขึ้นใหม่ เช่น ได้มีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ คู่กรณีจะสามารถยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมในประเด็นนี้ได้หรือไม่ และจะมีผลต่อคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศหรือไม่

นางพัชราภรณ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า ข้อตกลงเกี่ยวกับการคุ้มครองนักลงทุนระหว่างประเทศได้กำหนดไว้ในความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ซึ่งภายหลังจากการปิดเหมืองทองอัครา ก่อนที่จะมีการนำคดีไปสู่การพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศนั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่ารัฐไทยได้ตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อดำเนินการเจรจากับบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ จนเป็นเหตุให้บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) นำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้มีการยื่นพยานหลักฐานต่อคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่ประเทศสิงคโปร์ และได้มีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทเสร็จสิ้นแล้ว แต่คณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเห็นว่าคู่กรณีน่าจะเจรจาเพื่อยุติข้อพิพาทดังกล่าวได้ จึงได้เลื่อนการอ่านคำชี้ขาด (Award) ออกไปก่อน อย่างไรก็ตาม หากมีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ จะมีผลกระทบต่อรูปคดีหรือไม่นั้นย่อมไม่สามารถคาดเดาได้ว่าผลของการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าวจะมีผลเปลี่ยนแปลงที่เป็นคุณหรือเป็นโทษต่อรัฐไทยหรือไม่ แต่มีประเด็นสำคัญที่รัฐไทยใช้เป็นข้อต่อสู้ในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ คือ เหตุในการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ด้วยเหตุผลว่าการประกอบกิจการเหมืองทองดังกล่าวทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเป็นปัญหาระดับชาติที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

นายรังสิมันต์ โรม กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ สอบถามว่า ในระหว่างการเจรจา ระหว่างรัฐไทยกับบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ได้มีการเจรจาเรื่องการต่อรองแลกเปลี่ยนทางคดีกับคดีอื่นที่รัฐไทยเป็นโจทก์ฟ้องบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) หรือไม่

ส่วนประเด็นการพิจารณาว่าการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ จะมีผลกระทบต่อรูปคดีหรือไม่นั้น เห็นว่าปัจจุบันบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ได้กลับเข้ามาประกอบกิจการเหมือนทองตามปกติแล้ว ซึ่งในทางปฏิบัติถือว่าคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าวไม่มีผลในทางปฏิบัติแต่อย่างใด และสอบถามว่า ในทางคดีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ยังมีผลต่อรูปคดีหรือไม่

นางพัชราภรณ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า ในชั้นการเจรจา บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) มีข้อเรียกร้องต่อรัฐไทยจำนวน ๑๔ ข้อ ซึ่งหนึ่งในข้อเรียกร้องทั้งหมดคือ การเรียกร้องให้ถอนฟ้องคดีบางประเภทที่รัฐไทยเป็นโจทก์ฟ้องคดีบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ตามกฎหมายภายใน ซึ่งปัจจุบันพนักงานอัยการ สำนักงานคดีพิเศษ ได้ดำเนินการฟ้องคดีดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ไม่สามารถดำเนินการต่อรองเพื่อแลกเปลี่ยนผลทางคดีได้

ส่วนกรณีของบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) สามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ตามปกติแล้วนั้น จะเป็นไปตามสิทธิตามพระราชบัญญัติแระ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่เนื่องจากขณะนี้ยังมีคดีค้างการพิจารณาอยู่ในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเกี่ยวกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ซึ่งยังไม่มีคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ประกอบกับรัฐไทยไม่สามารถคาดเดาได้ว่าภายหลังจากการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าวไปแล้ว บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) อาจจะหยิบยกประเด็นการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าว ขึ้นเป็นประเด็นข้อต่อสู้ใหม่ในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศก็ได้

รองศาสตราจารย์ปิยะบุตร แสงกนกกุล รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง กล่าวว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ปัจจุบันไม่มีผลบังคับใช้แล้ว เนื่องจากบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) สามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ตามปกติแล้ว อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่ควรได้รับการพิจารณาคือ ประเด็นข้อต่อสู้คดีในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเท่านั้นว่าจะมีผลกระทบต่อรูปคดีหรือไม่ แต่ทั้งนี้ในระหว่างรอคำชี้ขาดได้มีการเจรจาเพื่อหาทางยุติข้อพิพาทระหว่างรัฐไทยกับบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) มาโดยตลอด และสอบถามว่า ในชั้นการเจรจาได้มีการพิจารณาในประเด็นว่า หากยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ แล้ว บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) จะไม่หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นมาเป็นข้อต่อสู้ในคดีได้อีก หรือไม่

นางพัชราภรณ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า ในชั้นการเจรจา บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ไม่ได้นำประเด็นการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ มาเป็นประเด็นในการเจรจาแต่อย่างใด แม้ปัจจุบันบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) สามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ตามปกติแล้วก็ตาม แต่รัฐไทยไม่สามารถคาดเดาได้ว่าในชั้นคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ฝ่ายเหมือนทองอัครายังมีความประสงค์ในผลทางคดีเป็นอย่างไร เนื่องจากได้มีการเรียกร้องค่าเสียหายกับรัฐไทยด้วย ประกอบกับตลอดระยะเวลาที่มีการเจรจานั้น บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ไม่มีที่ท่าว่าจะถอนฟ้องคดีแต่อย่างใด

ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ โฆษกคณะกรรมการ กล่าวว่า จากการชี้แจงของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด แม้ปัจจุบันการรับฟังพยานหลักฐานของคู่กรณีทั้งสองฝ่ายในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้เสร็จสิ้นแล้ว หากมีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดกังวลเกี่ยวกับประเด็นในการต่อสู้คดีว่า คำสั่งฉบับดังกล่าวไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาสำคัญระดับชาติดังที่กล่าวอ้าง ดังนั้น ขอสอบถามว่า บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) มีสิทธิจะนำประเด็นการยกเลิกคำสั่งฉบับดังกล่าวมาขึ้นเป็นพยานหลักฐานใหม่ในคดีได้อีกหรือไม่ ส่วนประเด็นการเลื่อนอ่านคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศมาแล้วทั้งสิ้น ๕ ครั้ง นั้น

ยอมแสดงให้เห็นว่าเป็นการเปิดโอกาสให้คู่กรณีเจรจาเพื่อยุติข้อพิพาทดังกล่าว และหากรัฐไทยกับบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ไม่สามารถเจรจายุติข้อพิพาทกันได้ ท้ายที่สุด จะต้องให้คณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเป็นผู้อ่านคำชี้ขาดใช่หรือไม่

นางพัชราภรณ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศนั้น เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาด้วยความสมัครใจของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย ฉะนั้น トラบไคที่คู่กรณียังสมัครใจที่จะต่อสู้คดี แม้กระทั่งก่อนการตัดสินชี้ขาดคดี หากคู่กรณีประสงค์จะขอให้เลื่อนการอ่านคำชี้ขาดเพื่อดำเนินการเจรจาก็สามารถที่จะทำได้หากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายยินยอม ส่วนประเด็นการเจรจานั้น รัฐไทยมีความประสงค์ให้บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ถอนฟ้องคดีออกจากการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ท้ายที่สุด หากไม่มีการถอนฟ้องและผลของคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเป็นไปในทิศทางใดก็ตาม หากปรากฏข้อเท็จจริงใหม่ที่ทำให้รูปคดีดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วก็สามารถยื่นพิจารณาใหม่ได้ ทั้งนี้ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เป็นประเด็นหนึ่งที่รัฐไทยยกเป็นข้อต่อสู้ในคดี และหากมีการยกเลิกคำสั่งฉบับดังกล่าว บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) อาจยกประเด็นแห่งการยกเลิกคำสั่งดังกล่าวมาเป็นข้อต่อสู้ในคดีก็อาจเป็นไปได้ แม้กระบวนการรับฟังพยานหลักฐานจะเสร็จสิ้นไปแล้วก็ตาม แต่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ

ประธานคณะกรรมการสิทธิการสอบถามว่า ในกรณีที่คู่กรณีได้ขออนุญาตเลื่อนการอ่านคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศออกไปถึง ๕ ครั้ง เพื่อเจรจายุติข้อพิพาทนั้น คู่กรณีแต่ละฝ่ายยังสามารถยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมต่อคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้อีกหรือไม่

นางพัชราภรณ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า เนื่องจากกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาด้วยความสมัครใจของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย ดังนั้น หากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายยินยอม คณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศก็สามารถอนุญาตให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายยื่นพยานหลักฐานใหม่เข้ามาในคดีได้

รองศาสตราจารย์ปิยะบุตร แสงกนกกุล รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศกับการพิจารณาคดีในชั้นศาล ซึ่งกระบวนการพิจารณาคดีของศาลจะกำหนดให้มีการยื่นพยานหลักฐานในคดี และหากได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาสืบพยานจนเสร็จสิ้น จะมีกระบวนการให้ความแต่ละฝ่ายแถลงปิดคดี หมายความว่า คู่ความจะไม่สามารถยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้แล้ว โดยมีกระบวนการพิจารณาเพียงรอศาลอ่านคำพิพากษาเท่านั้น ส่วนกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศกรณีตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ก็ได้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาสืบพยานจนเสร็จสิ้นแล้วเช่นกัน กรณียื่นพยานหลักฐานต่อคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศจึงไม่น่าจะสามารถยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้อีก ซึ่งน่าจะแตกต่างกับกรณีการขอพิจารณาคดีใหม่ เนื่องจากอาจปรากฏข้อเท็จจริงในคดีขึ้นใหม่อันเกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้มีคำตัดสินชี้ขาดคดีไปแล้ว คู่กรณีจึงอาจขอพิจารณาคดีใหม่ได้

นางพัชราภรณ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า กระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศจะมีกระบวนการพิจารณาที่แตกต่างจากกระบวนการพิจารณาของศาล ดังนั้น หากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายยินยอม คณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศก็สามารถอนุญาตให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายยื่นพยานหลักฐานใหม่เข้ามาในคดีได้ แม้ยังไม่มีคำชี้ขาด

รองศาสตราจารย์ปิยบุตร แสงกนกกุล รองประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ จะประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการ ๓ ฝ่าย ประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการฝ่ายไทย อนุญาโตตุลาการฝ่ายบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) และ อนุญาโตตุลาการฝ่ายที่เป็นคนกลาง ดังนั้น หากมีการขอยื่นพยานหลักฐานเข้ามาใหม่ในคดีก่อนการตัดสินชี้ขาดคดี จะต้องให้อนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากยินยอมในการอนุญาตให้คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติม

นายรังสิมันต์ โรม กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สอบถามว่า ๑) ในระหว่างการเจรจาเพื่อยุติข้อพิพาท บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) มีข้อเรียกร้องใดเป็นพิเศษหรือไม่ เนื่องจากได้มีการขอลืออ่านคำตัดสินชี้ขาดออกไปถึง ๕ ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนกับการถอนฟ้องคดีในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ๒) การที่บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) กลับมาประกอบกิจการได้ตามปกติ เป็นส่วนหนึ่งของข้อเรียกร้องในการเจรจาหรือไม่ และ ๓) ในอดีตเคยมีตัวอย่างคดีที่เกิดขึ้นอันมีลักษณะคล้ายคลึงกับคดีตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ หรือไม่

นางพัชราภรณ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า ๑) ในระหว่างการเลื่อนการอ่านคำสั่งชี้ขาดคดีเพื่อการเจรจาขอยุติข้อพิพาทนั้น ปัจจุบันรัฐไทยไม่สามารถทราบได้ว่า บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) มีข้อเรียกร้องในประเด็นใดเป็นพิเศษ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการถอนฟ้องคดีในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ๒) การที่บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) กลับมาประกอบกิจการได้ตามปกติ ถือเป็นหนึ่งในข้อเรียกร้องในการเจรจากับรัฐไทย เนื่องจากรัฐไทยมีความประสงค์ให้มีการถอนคดีออกจากการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ นอกจากนี้ บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) อาจมีความต้องการให้รัฐไทยชดเชยค่าเสียหายในระหว่างที่มีการปิดเหมืองทอง และ ๓) ในอดีตมีตัวอย่างคดีที่สามารถเทียบเคียงได้ คือ คดีบริษัท วาลเทอร์ เบา จำกัด (Walter Bau) ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากรัฐบาลไทย คดีดังกล่าวเป็นเรื่องระหว่างบริษัท วาลเทอร์ เบา จำกัด (Walter Bau) ของประเทศเยอรมนีกับรัฐบาลไทย โดยบริษัทฯ เป็นโจทก์ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากรัฐบาลไทย กรณีผิดสัญญาโครงการทางด่วนดอนเมืองโทลเวย์ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศเยอรมนีเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนต่างตอบแทน ค.ศ. ๒๐๐๒ ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการได้ตัดสินชี้ขาด เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ให้รัฐบาลไทยชดเชยค่าเสียหายแก่บริษัทฯ แต่มีประเด็นในการต่อสู้คดีที่แตกต่างกัน กล่าวคือ จากการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ซึ่งมีข้อต่อสู้ในประเด็นการออกกฎหมายและบังคับใช้ที่ไม่ชอบด้วยกระบวนการตรากฎหมาย ส่วนคดีบริษัท วาลเทอร์ เบา จำกัด (Walter Bau) เป็นกรณีการใช้อำนาจของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง

ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน กล่าวว่า ข้อต่อสู้ของบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) อ้างว่าการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ การออกกฎหมายไม่ชอบด้วยกระบวนการตรากฎหมาย ฉะนั้น หากมีการยกเลิกคำสั่งฉบับดังกล่าวจะเป็นการยืนยันหรือไม่ว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เป็นกฎหมายไม่ชอบด้วยกระบวนการตรากฎหมายหรือไม่ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อข้อต่อสู้ที่ตั้งเป็นประเด็นในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้

นางพัชราภรณ์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า เหตุในการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ โดยให้เหตุผลว่าเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ซึ่งไม่สามารถบังคับตามกฎหมายภายในตามปกติเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันที่ จึงเป็นเหตุให้รัฐไทยเข้าไปแทรกแซงโดยออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับดังกล่าวเพื่อปิดเหมืองทองเป็นการชั่วคราว

รองศาสตราจารย์ปิยบุตร แสงกนกกุล รองประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ประเด็นที่เป็นข้อต่อสู้คดีในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ คือ คู่กรณีฝ่ายเอกชน ต่อสู้คดีว่า การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ไม่ชอบด้วยกระบวนการตรากฎหมาย ส่วนรัฐไทยก็อ้างเรื่องความจำเป็นในการออกคำสั่งฉบับนี้ เนื่องจากเป็นปัญหาระดับชาติที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาโดยด่วน ซึ่งหากมีการยกเลิกคำสั่งฉบับดังกล่าวอาจเป็นช่องว่างให้คู่กรณีฝ่ายเอกชนนำไปเป็นข้อต่อสู้คดีได้ แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพบังคับของคำสั่งฉบับนี้ ปัจจุบันไม่มีผลใช้บังคับแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการจึงควรพิจารณาว่าหากจะยกเลิกคำสั่งฉบับนี้จะเกิดผลดีหรือผลเสียกับรัฐไทยอย่างไร ส่วนกระบวนการพิจารณากฎหมายในสภาผู้แทนราษฎรนั้น ไม่ว่าคณะกรรมการจะมีมติให้ยกเลิกคำสั่งฉบับนี้หรือไม่ก็ตาม คณะกรรมการก็ต้องแสดงเหตุผลเพื่อชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน กล่าวว่า หากคณะกรรมการเห็นควรยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ก็ด้วยเหตุผลว่าเป็นการออกกฎหมายที่ไม่ผ่านกระบวนการกฎหมายตามปกติ และไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม ส่วนกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรไม่ให้ยกเลิกคำสั่งฉบับนี้ เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อรูปคดีที่อยู่ในการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้

นางพัชรางส์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า หากยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ อาจมีผลกระทบต่อรูปคดี เพราะเป็นประเด็นที่รัฐไทยตั้งเป็นประเด็นในการต่อสู้คดีไว้ ซึ่งปรากฏตามข้อเท็จจริงเรื่องการที่คู่กรณีขอเลื่อนการอ่านคำชี้ขาดออกไปถึง ๕ ครั้ง โดยรัฐไทยมีความประสงค์ให้บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ถอนฟ้องคดีออกจากการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ไม่มีทำที่ว่าจะถอนฟ้องแต่อย่างใด แม้จะได้เข้าไปประกอบกิจการเหมืองทองแล้วก็ตาม ดังนั้น การยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ย่อมมีผลกระทบต่อรูปคดีอย่างแน่นอน และหากเกิดกรณีที่คณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศอนุญาตให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายขอพิจารณาคดีใหม่ คู่กรณีทั้งสองฝ่ายก็ต้องนำพยานหลักฐานใหม่มาต่อสู้คดีกันใหม่ แต่หากไม่มีกระบวนการพิจารณาคดีใหม่ และมีคำชี้ขาดที่เป็นผลเสียกับรัฐไทย ซึ่งต้องมีการต่อสู้คดีในชั้นบังคับคดีที่ศาลสิงคโปร์ต่อไป ในกรณีที่ขอเพิกถอนคำตัดสินชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศไม่สำเร็จ ฝ่ายที่ชนะคดีก็จะใช้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศไปบังคับคดีในประเทศต่าง ๆ ที่รัฐไทยเป็นรัฐภาคีตามอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการใช้บังคับคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๕๘ (Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards) ทั้งนี้ รัฐไทยต้องไปแก้ต่างในประเทศต่าง ๆ ที่มีการบังคับคดี อันส่งผลให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดีเป็นจำนวนมาก

นายรังสิมันต์ โรม กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สอบถามว่า ประเด็นการเจรจาในระหว่างรอคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ เพื่อให้บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ถอนฟ้องคดีนั้น ปัจจุบันยังไม่มีที่ท่าว่าจะมีการถอนฟ้องคดีแต่อย่างใด รัฐไทยมีมาตรการใดหรือมีการเตรียมการรองรับในกรณีรัฐไทยแพ้คดีหรือไม่ และเหตุใดรัฐไทยจึงได้ยินยอมให้บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) เข้าประกอบกิจการได้ตามปกติก่อนมีคำชี้ขาดคดี

นางพัชรางส์ ชัยวรมุขกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการสูงสุด ชี้แจงว่า ประเด็นการเจรจาในระหว่างรอคำตัดสินชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ รัฐไทยมีความประสงค์จะให้บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ถอนฟ้องคดี

พลตำรวจตรี ธรรมบุญ มั่นคง ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คนที่สอง กล่าวว่า จากเอกสารประกอบการพิจารณาพบว่า ภายหลังจากมีการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ มีการตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหลายกระทรวงที่เกี่ยวข้องศึกษา

ผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำและการประกอบโลหกรรมแร่ทองคำ แต่ไม่มีหน่วยงานใดที่รายงานกลับมามีได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง ซึ่งรายงานผลกระทบนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของข้อต่อสู้อย่างที่เป็นประโยชน์มากกว่าการยกเลิกหรือไม่ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้

ประธานคณะกรรมการสิทธิการกล่าวว่า กรณีหน่วยงานภาครัฐของไทยไม่มีรายงานผลกระทบที่ชัดเจนตามที่กรรมการกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับข้อต่อสู้อย่างภาคเอกชนว่า การระงับการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำและการประกอบโลหกรรมแร่ทองคำตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ไม่เป็นไปตามกระบวนการทางกฎหมายปกติ ทั้งนี้ ผลดีของการยกเลิกคำสั่งฉบับนี้ คือ เป็นการยกเลิกคำสั่งที่มีที่มาไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีกระบวนการไม่เป็นไปตามระบบกฎหมายปกติ แต่อาจไม่มีผลประโยชน์ชัดเจนที่เป็นรูปธรรม ส่วนการยกเลิกคำสั่งฉบับนี้ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดชี้แจงว่าอาจมีผลกระทบต่อคดีที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ และคู่กรณีอาจเรียกร้องให้รัฐไทยต้องชดใช้ค่าเสียหายจำนวนมากได้ ดังนั้น การชี้แจงต่อสภาผู้แทนราษฎรและสาธารณชนถึงเหตุที่ไม่ยกเลิกคำสั่งฉบับนี้น่าจะกระทำได้ง่ายกว่า

นายรังสิมันต์ โรม กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวว่า การจะยกเลิกหรือไม่ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ อาจไม่ส่งผลกระทบต่อกรตอนฟ้องรัฐไทยของบริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ซึ่งหากทำที่สุดคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศวินิจฉัยชี้ขาดออกมาก็มีแนวโน้มว่ารัฐไทยจะแพ้คดีไม่ว่าจะมีการยกเลิกคำสั่งฉบับนี้หรือไม่ก็ตาม ดังนั้น ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อมา คือ หากยังคงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้ต่อไป รัฐไทยจะต้องชดใช้ค่าเสียหายอย่างแน่นอน ซึ่งมีประเด็นว่าจะสามารถไล่เบียดค่าเสียหายจากผู้ออกคำสั่งได้หรือไม่ แต่หากยกเลิกคำสั่งในเวลานี้อาจเป็นผลดีที่จะสามารถไล่เบียดค่าเสียหายได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบว่าหากรัฐไทยแพ้คดีจะต้องเรียกให้บุคคลใดชดใช้ค่าเสียหาย ไม่ใช่พิจารณาเฉพาะผลของคดีในขณะนี้เท่านั้น

ประธานคณะกรรมการกล่าวว่า ขอให้กรรมการทุกท่านแสดงความเห็นว่าควรยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ หรือไม่ ทั้งนี้ แม้วามีแนวโน้มที่รัฐไทยจะแพ้คดี แต่หากมีการยกเลิกคำสั่งฉบับนี้ คณะกรรมการและสภาผู้แทนราษฎรอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คู่กรณีอีกฝ่ายมีข้อต่อสู้นำไปสู่การแพ้คดีหรือไม่ ส่วนการไล่เบียดค่าเสียหายหากรัฐไทยแพ้คดีนั้น ในระบบกฎหมายไทย หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติผู้ออกคำสั่งจะไม่มีทางถูกไล่เบียดให้ชำระค่าเสียหายได้เลย ไม่ว่าจะยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือไม่ เนื่องจากรัฐธรรมนูญไทยได้รับรองการกระทำของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคณะรักษาความสงบแห่งชาติให้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและชอบด้วยกฎหมายไว้แล้ว

รองศาสตราจารย์ปิยะบุตร แสงกนกกุล รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ทางออกที่ดีที่สุดของทุกฝ่าย คือ บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) ถอนฟ้องรัฐไทย ซึ่งไม่ว่าจะยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ หรือไม่ ก็ไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด ทั้งนี้ คณะกรรมการควรหาฉันทามติร่วมกันว่าจะยกเลิกคำสั่งฉบับนี้หรือไม่ แต่ไม่ควรออกเสียงลงมติ ซึ่งไม่ว่าคณะกรรมการจะมีความเห็นอย่างไรย่อมจะเป็นประเด็นทางการเมืองที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ต่อไป

พลตำรวจตรี ธรรมบุญ มั่นคง ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ในปัจจุบันไม่มีผลใช้บังคับต่อไปในอนาคต ดังนั้น การคงคำสั่งไว้ย่อมไม่มีผลเสียหายแต่อย่างใด นอกจากนี้ ควรเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำและการประกอบโลหกรรมแร่ทองคำให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการต่อสู้อย่างเป็นประโยชน์ในชั้นคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศต่อไป

พลตำรวจตรี คมกฤษ ไวสีบข้าว กรรมการธิการ กล่าวว่า การพิจารณาของคณะกรรมการธิการชุดนี้ เป็นการพิจารณาเพื่อยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน แต่จากการรับฟังความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลจากผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดแล้วเห็นว่า ยังมีความจำเป็นที่ต้องคงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ไว้ เนื่องจากแม้บริษัท อัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) จะถูกระงับการประกอบกิจการชั่วคราว แต่ความเสียหายย่อมเกิดขึ้นแล้ว อีกทั้งการคงคำสั่งดังกล่าวไว้จะเป็นประโยชน์ต่อการเจรจาค่าเสียหายมากกว่าการยกเลิกคำสั่งฉบับนี้

นายธเนษฐ เศรษฐาวาณิช กรรมการธิการ กล่าวว่า เห็นด้วยกับพลตำรวจตรี คมกฤษ ไวสีบข้าว กรรมการธิการ ที่เห็นควรให้คงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ไว้

พลตรี พัฒนชัย พัฒนเจริญ กรรมการธิการ กล่าวว่า ในฐานะที่ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้แทนรัฐไทยในการต่อสู้คดี เมื่อได้ฟังความเห็นของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว เห็นควรคงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ไว้ เพื่อประโยชน์ในการต่อสู้คดีในอนาคต

นายวรวุฒิ บุตรมาตร กรรมการธิการ กล่าวว่า เห็นควรยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เนื่องจากปัจจุบันคำสั่งฉบับนี้ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมายแล้ว และการคงคำสั่งไว้ก็ไม่มีผลต่อการแพ้ชนะคดีในชั้นคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ เพราะการออกคำสั่งฉบับนี้ไม่เป็นไปตามกระบวนการทางกฎหมายปกติตั้งแต่ต้นอยู่แล้ว ดังนั้น การยกเลิกคำสั่งดังกล่าวจึงสอดคล้องกับการตั้งคณะกรรมการธิการชุดนี้ อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการธิการมีมติให้คงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้ไว้ ต้องมีเหตุผลชี้แจงที่ชัดเจนต่อสังคมและสภาผู้แทนราษฎร

นายอหัมัดบูรอฮัน ดิพอง กรรมการธิการ กล่าวว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เป็นต้นเหตุของปัญหามาตั้งแต่ต้น จึงควรยกเลิกคำสั่งฉบับนี้

นายฤกษ์อารี นานา กรรมการธิการ กล่าวว่า จากการรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เห็นควรคงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้ไว้

นางสาวกาญจนา ภาวครานนท์ กรรมการธิการ กล่าวว่า ควรคงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ไว้

ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ โฆษกคณะกรรมการธิการ กล่าวว่า ตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการของหอการค้านานาชาติ (International Chamber of Commerce : ICC) ข้อที่ ๒๗ กำหนดว่า เมื่อได้มีการปิดกระบวนการพิจารณาแล้ว จะยื่นคำคู่ความหรือโต้แย้งหรือเสนอพยานหลักฐานเพิ่มเติมในประเด็นที่ต้องตัดสินในคำชี้ขาดไม่ได้ เว้นแต่คณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นผู้ร้องขอหรือให้การอนุมัติ ซึ่งหมายความว่า การจะยื่นพยานหลักฐานใดเพิ่มเติมต้องเป็นฉันทามติของคู่กรณี หากประเทศไทยไม่เห็นด้วยกับการเสนอพยานหลักฐานของอีกฝ่ายก็สามารถคัดค้านได้ ดังนั้น การยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ อาจไม่มีผลต่อการต่อสู้คดีในชั้นคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ จึงควรยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้

นางสาวตรีชฎา ศรีธาดา โฆษกคณะกรรมการธิการ กล่าวว่า จากข้อห่วงใยของผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งเป็นตัวแทนของรัฐไทยในการต่อสู้คดีในชั้นคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ควรให้คณะผู้แทนไทยได้มีเครื่องมือในการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ และหากยกเลิกคำสั่งฉบับนี้แล้วมีผลต่อการต่อสู้คดี คณะกรรมการธิการย่อมถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดกรณีดังกล่าว จึงควรคงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ไว้

นายรังสิมันต์ โรม กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวว่า ไม่ว่าคณะกรรมการจะมีมติให้ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ หรือไม่ ควรมีการตั้งข้อสังเกตของคณะกรรมการต่อประเด็นดังกล่าวไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม หากที่ประชุมเห็นชอบให้คงคำสั่งฉบับนี้ไว้ต้นจะขอสงวนความเห็นให้ยกเลิกคำสั่งฉบับดังกล่าว

รองศาสตราจารย์ปิยะบุตร แสงกนกกุล รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า การเสนอให้ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เป็นส่วนหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย พ.ศ. ที่นายอนุทิน ชาญวีรกูล และสมาชิกพรรคภูมิใจไทย เป็นผู้เสนอ หากท้ายที่สุดคณะกรรมการมีมติให้คงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้ไว้ อาจต้องชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้เสนอร่างกฎหมายด้วย

ประธานคณะกรรมการกล่าวว่า อาจต้องมีการหารือกับกรรมการที่เป็นตัวแทนจากพรรคภูมิใจไทยและพรรครวมไทยสร้างชาติในกรณีข้างต้นด้วย รวมทั้งคณะกรรมการต้องเตรียมข้อมูลสำหรับชี้แจงต่อสภาผู้แทนราษฎรหากมีการคงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้ไว้ด้วย

นายณัฏฐ์ ตีน อูมา รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม กล่าวว่า ในช่วงการเสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย พ.ศ. ที่นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ ได้เสนอให้ยกเลิกประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจำนวนมาก ซึ่งหากคณะกรรมการรับฟังข้อมูลอย่างรอบด้านแล้วเห็นว่าจำเป็นต้องคงประกาศหรือคำสั่งฉบับใดไว้ พรรคภูมิใจไทยก็ไม่ติดใจแต่อย่างใด

ประธานคณะกรรมการกล่าวว่า หากกรรมการท่านใดไม่เห็นด้วยกับเสียงส่วนใหญ่ของกรรมการที่ให้คงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ ไว้ สามารถสงวนความเห็นไว้ได้ ส่วนความเห็นเพิ่มเติมของกรรมการในประเด็นการยกเลิกคำสั่งฉบับนี้อาจรวบรวมไว้เพื่อจัดทำเป็นข้อสังเกตของคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คงคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๒/๒๕๕๙ เรื่องการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่อง การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ลงวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ประเด็นการพิจารณา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการ ชี้แจงว่า คณะกรรมการได้มีการพิจารณาคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ จำนวน ๔ ครั้ง โดยเชิญผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน หน่วยงานต่าง ๆ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและความเห็นต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการขอให้มีการกำหนดบทบัญญัติรองรับหากจะยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ โดยมีกลุ่มรายการโครงการด้านพลังงานที่จะได้รับผลกระทบแบ่งออกได้เป็น ๕ กลุ่มหลัก ตามเอกสารประกอบที่แนบมาด้วย นอกจากนี้ จากการรับฟังความเห็นของผู้ประกอบการด้านพลังงานพบว่า ยังมีโครงการอีกจำนวนมากที่อยู่ระหว่างเตรียมการเสนอเรื่องเพื่อขอรับ

ใบอนุญาตดำเนินการตามผลของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ด้วย ซึ่งขณะนี้ นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขาธิการคณะกรรมการ ได้ยกร่างบทบัญญัติรองรับหากมีการยกเลิกคำสั่งดังกล่าวมาเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาแล้ว

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขาธิการคณะกรรมการ กล่าวว่า ตนได้จัดทำเอกสารเสนอต่อที่ประชุมจำนวน ๒ ฉบับ โดยฉบับแรกเป็นเอกสารเกี่ยวกับสรุปรายละเอียดของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ซึ่งเป็นเรื่องการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท โดยเป็นการยกเว้นการประกอบกิจการเกี่ยวกับพลังงาน และการประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๙, ๑๐๑, ๑๐๕ และ ๑๐๖ ซึ่งเป็นการประกอบกิจการเกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอย โดยเป็นการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมในช่วงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ จนถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ ทำให้กฎกระทรวงเกี่ยวกับผังเมืองที่ออกหลังจากช่วงเวลานี้ไม่ได้รับการยกเว้นแต่อย่างใด ทั้งนี้ ในช่วงเวลาที่ได้รับการยกเว้นจะมีกลุ่มผู้ประกอบการจำนวน ๓ ประเภทที่ได้รับประโยชน์ คือ ๑) กลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับยกเว้นกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมและได้รับใบอนุญาตแล้ว ๒) กลุ่มผู้ประกอบการพลังงานตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ข้อ ๑ (๑) ที่ได้รับหนังสือรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานแล้ว แต่ยังไม่อยู่ระหว่างขอรับใบอนุญาต หรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับโรงงานกำจัดมูลฝอยตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ข้อ ๑ (๒) ที่อยู่ระหว่างขอรับใบอนุญาต และ ๓) กลุ่มผู้ประกอบการตามข้อ ๑ (๑) ที่อยู่ระหว่างเตรียมการเพื่อขอรับหนังสือรับรองเพื่ออนุญาต (มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว) ซึ่งทั้งสามกลุ่มนี้อาจได้รับผลกระทบหากมีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มที่ ๔ คือ กลุ่มผู้ประกอบการพลังงานตามข้อ ๑ (๑) ซึ่งได้รับใบอนุญาตแล้ว แต่ใบอนุญาตหมดอายุลง หากจะต่ออายุใบอนุญาตแล้ว กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่ที่ออกมาไม่เป็นคุณต่อผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตก็อาจได้รับผลกระทบได้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการกลุ่มนี้จะมีเฉพาะผู้ประกอบการพลังงาน เนื่องจากใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ไม่เกิน ๒๕ ปี

สำหรับเอกสารฉบับที่สอง เป็นกรณีของที่ประชุมได้มอบหมายให้ยกร่างบทบัญญัติรองรับหากมีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ โดยจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ. จำนวนสองมาตรา ดังนี้

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๓/๗ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป”

“มาตรา ๓/๗ ให้ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่อง การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ลงวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

บรรดาใบอนุญาตประกอบกิจการคลังน้ำมันตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงและการประกอบกิจการโรงงานลำดับที่ ๘๘ โรงงานลำดับที่ ๘๙ โรงงานลำดับที่ ๑๐๑ โรงงานลำดับที่ ๑๐๕ โรงงานลำดับที่ ๑๐๖ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการกำจัดมูลฝอย ที่ออกให้ตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต

คำขออนุญาตใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามคำสั่งตามวรรคหนึ่งและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

เพื่อประโยชน์ในการขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ที่ประกอบกิจการตามข้อ ๑ (๑) และ (๒) ของคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ซึ่งได้รับยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ และที่จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ ให้ยังคงได้รับการยกเว้นต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต”

ทั้งนี้ ความในร่างมาตรา ๒ เป็นเรื่องระยะเวลาการมีผลใช้บังคับของร่างพระราชบัญญัติ โดยกำหนดให้ร่างมาตรา ๓/๗ มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการกลุ่มที่ ๒ และกลุ่มที่ ๓ ให้มีเวลาเตรียมตัวและพิจารณาว่าสมควรยื่นขอใบอนุญาตหรือทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้าหรือไม่ เนื่องจากผู้ประกอบการกลุ่มนี้ยังอยู่ระหว่างขอรับใบอนุญาตหรือเตรียมการเพื่อขอหนังสือรับรอง

สำหรับความในร่างมาตรา ๓/๗ ข้างต้นจะเป็นบทบัญญัติที่มีผลเป็นการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๕ โดยในวรรคหนึ่งเป็นถ้อยคำที่ระบุให้ยกเลิกคำสั่งฉบับดังกล่าว ส่วนความในวรรคสอง เป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตมาแล้ว ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งเป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการกลุ่มที่ ๑ ที่ได้รับยกเว้นกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมและได้รับใบอนุญาตแล้วไม่ให้เกิดผลกระทบ ส่วนความในวรรคสาม เป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการกลุ่มที่ ๒ ที่ได้รับหนังสือรับรองการประกอบกิจการจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานแล้ว แต่ยังอยู่ระหว่างขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานหรือใบอนุญาตอื่น ๆ หรือผู้ประกอบการโรงงานกำจัดมูลฝอยที่อยู่ระหว่างขอรับใบอนุญาต ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถพิจารณาคำขอต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ และความในวรรคสี่ เป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการกลุ่มที่ ๔ ที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว แต่ใบอนุญาตหมดอายุลง ให้ได้รับการยกเว้นต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต เพื่อให้ผู้ประกอบการกลุ่มนี้ขอต่ออายุใบอนุญาตได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ สอบถามว่า ความว่า “จนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” ในร่างมาตรา ๓/๗ เป็นถ้อยคำที่เฉพาะเจาะจงเกินไป และมีความเหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากการที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลงอาจเกิดได้หลายกรณี

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขาธิการคณะกรรมการ ชี้แจงว่า ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๕ มีทั้งหมด ๒ กิจการ คือ กิจการพลังงานและกิจการโรงงานกำจัดมูลฝอย ซึ่งกิจการพลังงานต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) และใบอนุญาตตามกฎหมายควบคุมอาคาร โดยใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่มีหมดอายุ การจะยกเลิกต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาตเท่านั้น จึงใช้คำว่า “จนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” เพื่อให้ครอบคลุมความหมายทั้งหมด ส่วนกรณีผู้ประกอบการที่ใบอนุญาตหมดอายุ ได้กำหนดบทบัญญัติรองรับไว้ในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสี่ โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการตามข้อ ๑ (๑) และ (๒) ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๕ ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงผังเมืองรวมต่อไป เพื่อให้สามารถยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตได้และเจ้าหน้าที่สามารถต่อใบอนุญาตให้ได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวว่า โดยเนื้อหาที่นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขาธิการคณะกรรมการ ชี้แจงอาจจะถูกต้อง แต่การใช้ถ้อยคำอาจทำให้เข้าใจได้ยาก เนื่องจากความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสี่ ใช้คำว่า “เพื่อประโยชน์ในการขอต่ออายุใบอนุญาต” ย่อมหมายความว่าใบอนุญาตนั้นต้องมีอายุและหมดอายุได้ ดังนั้น การใช้คำว่า “จนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” เพียงอย่างเดียว อาจไม่ครอบคลุมการประกอบกิจการทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า หากพิจารณาเฉพาะความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสี่ หมายถึงเฉพาะกรณีการขอต่ออายุใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้ว โดยอาจมีเฉพาะผู้ประกอบการพลังงานตามข้อ ๑ (๑) ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เนื่องจากใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานตามข้อ ๑ (๒) ของคำสั่งดังกล่าว ไม่มีหมดอายุ

ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ โฆษกคณะกรรมการ สอบถามว่า ผู้ประกอบกิจการกลุ่มที่ ๔ ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาที่ไม่ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม หมายถึงกลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับหนังสือรับรองจากหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการใช่หรือไม่

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า ผู้ประกอบกิจการกลุ่มที่ ๔ หมายถึง กลุ่มผู้ประกอบการพลังงานที่ได้รับหนังสือรับรองจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้รับยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมและได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการแล้ว แต่ต่อมาใบอนุญาตหมดอายุ จึงต้องมีการขอต่ออายุใบอนุญาต แต่ในช่วงที่ขอต่ออายุใบอนุญาตมีการออกกฎกระทรวงใหม่ที่ไม่ได้อยู่ในช่วงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ จึงไม่มีการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม และหากกฎกระทรวงที่ออกใหม่ไม่ให้พื้นที่ดังกล่าวประกอบกิจการต่อไป ผู้ประกอบกิจการที่ลงทุนในการสร้างโรงงานไปย่อมได้รับความเสียหาย จึงเกิดความเสียหายหากมีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ และจำเป็นต้องกำหนดบทบัญญัติรองรับเพื่อให้สามารถใช้สิทธิตามคำสั่งฉบับนี้ได้ต่อไป

ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ โฆษกคณะกรรมการ กล่าวว่า หากผู้ประกอบการได้รับหนังสือรับรองการประกอบกิจการแล้ว แต่ไม่ยื่นขอรับใบอนุญาตก่อสร้างโรงงาน จะสามารถถือสิทธิในการขอใบอนุญาตไปได้ตลอดหรือไม่ ซึ่งไม่ควรมีบทบัญญัติรองรับกลุ่มผู้ประกอบการที่กระทำการดังกล่าว

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับหนังสือรับรองการประกอบกิจการพลังงานแล้ว แต่ไม่ยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือก่อสร้างโรงงาน ย่อมไม่ถือเป็นใบอนุญาตประกอบกิจการตามนัยของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ หากมายื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในภายหลัง ย่อมล่วงเลยระยะเวลาที่จะได้รับการคุ้มครองที่กำหนดในคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติข้างต้น อย่างไรก็ตาม ต้องมีการปรับแก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสอง ให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย

ประธานคณะกรรมการ สอบถามว่า หากผู้ประกอบการได้รับหนังสือรับรองการประกอบกิจการแล้ว แต่ไม่ยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจะมีผลอย่างไร จะได้รับสิทธิยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่หรือไม่

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสอง เป็นการบัญญัติรองรับกลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับยกเว้นกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมและได้รับใบอนุญาตแล้ว ให้ได้รับการยกเว้นต่อไปแม้ว่าจะยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ทั้งนี้ การขอใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานที่จะได้รับการยกเว้นให้ประกอบกิจการได้ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ต้องมีการขอหนังสือรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานก่อน เพื่อนำไปขอใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน จากนั้นจะต้องไปขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) ภายในช่วงเวลาที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับ คือ ช่วงก่อนที่จะมีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่ออกมา เนื่องจากการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภทอยู่ในช่วงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ หากไม่มีการยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการหรือขออนุญาตตั้งโรงงานในช่วงเวลาดังกล่าวก็ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองให้ประกอบกิจการได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวว่า คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เป็นเรื่องการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ดังนั้น การกำหนดบทบัญญัติรองรับควรต้องพิจารณาเรื่องการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับผังเมืองเป็นหลัก ไม่ใช่พิจารณาที่การออกใบอนุญาตประกอบกิจการหรือการอนุญาตให้ตั้งโรงงาน จึงไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการมีหรือการเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวมาเป็นเงื่อนไขหลักในการกำหนดบทบัญญัติรองรับเมื่อยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้ แต่ควรใช้เรื่องการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมืองเป็นเงื่อนไขหลักแทน ดังนั้น คำว่า “จนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” ตามร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสอง และวรรคสี่ ควรเปลี่ยนเป็นความว่า “จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมือง” จะเหมาะสมมากกว่า

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า หากใช้ความว่า “จนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” จะเป็นการคุ้มครองใบอนุญาตของผู้ประกอบกิจการตลอดอายุใบอนุญาต เช่น กรณีใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานมีอายุ ๒๕ ปี เป็นต้น จึงควรให้ได้รับความคุ้มครองต่อไปตลอดอายุใบอนุญาต หรือจนกว่าจะถูกเพิกถอน แต่หากใช้ความว่า “จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมือง” หมายความว่า เมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานซึ่งมีอายุ ๒๕ ปี มาแล้ว และได้ประกอบกิจการไปเพียง ๑ ปี มีการออกกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่แทนฉบับเดิม ย่อมไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้อีก

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า แม้ผู้ประกอบกิจการจะมีใบอนุญาตโดยยังไม่ถูกเพิกถอน แต่หากมีกฎหมายผังเมืองออกมาใหม่และกำหนดให้พื้นที่ที่ประกอบกิจการเดิมเป็นพื้นที่สีเขียว บริเวณดังกล่าว ย่อมไม่สามารถประกอบกิจการหรือมีการตั้งโรงงานได้เช่นกัน ดังนั้น แม้กำหนดบทบัญญัติรองรับตามร่างมาตรา ๓/๗ หากมีกฎหมายผังเมืองออกมาใหม่ที่ไม่ได้กำหนดให้ตั้งโรงงานในพื้นที่ดังกล่าวก็ต้องหยุดประกอบกิจการ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดบทบัญญัติรองรับ เมื่อยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ แต่อย่างใด

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า หากไม่กำหนดบทบัญญัติรองรับ เมื่อยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ จะทำให้ผู้ประกอบกิจการที่ใบอนุญาตยังไม่หมดอายุแล้วมีกฎหมายผังเมืองออกมาใหม่ที่ไม่เป็นคุณกับผู้ประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาต ย่อมจะผิดกฎหมายผังเมือง ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องเพิกถอนใบอนุญาต จึงจำเป็นต้องกำหนดบทบัญญัติรองรับ เพื่อให้ใบอนุญาตประกอบกิจการมีผลใช้บังคับต่อไปได้ แม้ว่าจะมีการออกกฎหมายผังเมืองใหม่ โดยให้สามารถใช้ใบอนุญาตต่อไปได้จนกว่าจะครบอายุใบอนุญาตหรือจนกว่าจะถูกเพิกถอน

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า หากมีการออกกฎหมายผังเมืองใหม่กำหนดให้บริเวณที่ประกอบกิจการเป็นพื้นที่สีเขียวที่ห้ามตั้งโรงงาน ย่อมหักล้างใบอนุญาตประกอบกิจการเดิม เพราะคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ยกเว้นให้ประกอบกิจการได้เฉพาะพื้นที่ที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมซึ่งบังคับใช้ในช่วงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ เท่านั้น ถ้ามีการออกกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่ภายหลังจากระยะเวลาดังกล่าว คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ย่อมไม่คุ้มครอง จึงจะกำหนดบทบัญญัติรองรับคุ้มครองผู้ประกอบกิจการในกรณีที่มีการออกผังเมืองใหม่ไม่ได้

พลตำรวจตรี ธรรมบุญ มั่นคง ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ออกมาเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบกิจการบางกลุ่ม ดังนั้น การกำหนดบทบัญญัติรองรับกรณียกเลิกคำสั่งฉบับนี้จึงควรคุ้มครองบรรดาใบอนุญาตประกอบกิจการให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการออกกฎหมายผังเมืองฉบับใหม่เท่านั้น ไม่จำเป็นต้องคุ้มครองให้ประกอบกิจการจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานเกินไป

พลตำรวจตรี คมกฤษ ไวลีบข้าว กรรมการ กล่าวว่า ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมืองได้เคยชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการว่าคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่มีคำสั่งนี้ หรือที่จะมีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งนี้ แต่ในทางปฏิบัติอาจจะขยายเวลาออกไปจากเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งนี้โดยให้มีการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมต่อไปได้ รวมทั้งเมื่อได้ตรวจสอบสถานะทะเบียนผู้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) พบว่าผู้ประกอบการที่ประสงค์ขอยกเว้นเรื่องผังเมืองสามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ เนื่องจากการจัดทำผังเมืองในปัจจุบันไม่สอดคล้องสภาพพื้นที่ตามความเป็นจริง ทั้งนี้การจัดทำผังเมืองจำเป็นต้องใช้ระยะเวลายาวนานและหากการจัดทำผังเมืองใหม่กระทบต่อการประกอบกิจการแล้วอาจทำให้ผู้ประกอบการฟ้องร้องกับเจ้าหน้าที่ที่จัดทำผังเมืองโดยอาศัยอำนาจจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ได้

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ได้กำหนดช่วงระยะเวลาให้ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยผังเมืองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่มีคำสั่งนี้ หรือที่จะมีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งนี้ และหากมีการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการจัดทำผังเมืองใหม่แล้วคำสั่งนี้จะไม่สามารถใช้ดำเนินการได้อีกต่อไป ดังนั้นหากยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เห็นว่าจำเป็นต้องมีบทบัญญัติรองรับเพื่อให้การประกอบกิจการที่ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามคำสั่งนี้สามารถดำเนินการได้ต่อไป อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติรองรับตามคำสั่งนี้อาจจะไม่คุ้มครองหากมีการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับผังเมืองใหม่และผู้ประกอบการได้ยื่นขอใบอนุญาตใหม่หลังจากระยะเวลาตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ สิ้นสุดแล้ว และสอบถามว่าร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสอง ควรใช้ความว่า “การยกเว้นนี้ให้ใช้บังคับจนกว่าจะมีการกำหนดกฎกระทรวงเกี่ยวกับผังเมืองใหม่” แทนความว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” หรือไม่ และความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสองของ ความว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” หมายความว่าหากผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตกระทำผิดและถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว ผู้ประกอบการจะไม่สามารถประกอบกิจการในพื้นที่ที่ได้รับการยกเว้นเรื่องผังเมืองได้อีกใช่หรือไม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวว่า เมื่อพิจารณาร่างมาตรา ๓/๗ พบว่ามีกรรมการมีความเห็นเป็นสองแนวทาง ดังนี้ ๑) ความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสอง ที่กำหนดว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” โดยให้ผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตได้รับการคุ้มครอง โดยให้ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจนกว่าผู้นั้นจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต และ ๒) ไม่กำหนดความว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบกับผู้ประกอบการ การกำหนดความดังกล่าวไว้เพื่อคุ้มครองผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตจนกว่าจะมีการกำหนดกฎกระทรวงเกี่ยวกับผังเมืองใหม่ ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงผังเมืองใหม่ควรให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้พิจารณาว่าในบริเวณพื้นที่นั้นจำเป็นต้องมีการจัดตั้งโรงงานขยะมูลฝอยและควรได้รับการยกเว้นการใช้กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมหรือไม่อย่างไร และควรแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสองและวรรคสี่ โดยใช้ความว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมือง” แทน ความว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” เพื่อให้ผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตและได้รับการยกเว้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ได้รับการคุ้มครองจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงผังเมืองใหม่ อย่างไรก็ตาม ตามที่นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขาธิการคณะกรรมการ มีความกังวลว่าหากมีการเปลี่ยนแปลงผังเมืองใหม่ในบริเวณพื้นที่ของผู้ประกอบการที่ได้รับการยกเว้นตามคำสั่งนี้จะได้รับผลกระทบ จึงควรใช้ความว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” นั้น

ตนเห็นว่าการพิจารณาการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ควรคำนึงถึงเรื่องผังเมืองมากกว่าเรื่องใบอนุญาตของผู้ประกอบการ

พลตำรวจตรี คมกฤษ ไวสืบข่าว กรรมการ กล่าวว่า เห็นด้วยกับผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ ว่าการยกเลิกคำสั่งนี้ควรพิจารณาเรื่องผังเมืองเป็นหลัก และควรใช้บทบัญญัติรองรับหากมีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ จนกว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดทำผังเมืองใหม่แล้วเสร็จ และการกำหนดบทบัญญัติรองรับไม่ควรคุ้มครองถึงการใช้งบประมาณเกี่ยวกับผังเมืองใหม่ นอกจากนี้ การประกอบกิจการเกี่ยวกับพลังงานแสงอาทิตย์ มีแนวโน้มต้องรอความชัดเจนว่าบริเวณพื้นที่จัดตั้งโรงงานจะสอดคล้องกับผังเมืองใหม่หรือไม่ ซึ่งหากบริเวณพื้นที่จัดตั้งโรงงานไม่สอดคล้องกับผังเมืองใหม่แล้วผู้ประกอบการนั้นก็ไม่สามารถดำเนินกิจการอีกต่อไปได้

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า กรณีที่มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับผังเมืองใหม่ และปรากฏว่าบริเวณพื้นที่จัดตั้งโรงงานมีการจัดทำผังเมืองใหม่ทำให้โรงงานนั้นไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เพราะจัดตั้งโรงงานในพื้นที่ผังเมืองสีเขียว เห็นว่าแม้ไม่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ก็ต้องเป็นไปในลักษณะเช่นนั้น กล่าวคือ หากผู้ใดกระทำใดที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายเกี่ยวกับผังเมืองใหม่ผู้นั้นก็จะไม่สามารถดำเนินกิจการได้ รวมทั้งจะไม่ได้รับการคุ้มครองจากบทบัญญัติรองรับในการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ด้วย ทั้งนี้ หากกรรมการต้องการกำหนดความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสองและวรรคสี่ โดยใช้คำว่า “ให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมือง” แทนคำว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” ควรต้องกำหนดรายละเอียดให้เกิดความชัดเจน เพราะหากบริเวณพื้นที่จัดตั้งโรงงานมีการจัดทำผังเมืองใหม่โดยเปลี่ยนจากผังเมืองสีเขียวเป็นผังเมืองสีม่วงอาจทำให้เกิดความสับสนของผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า การกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการคุ้มครองหากมีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ แบ่งเป็นสองแนวคิด ดังนี้ ๑) ให้ใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต และ ๒) ให้ใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมือง แต่หากไม่กำหนดข้อความทั้งสองรูปแบบนี้ไว้ในร่างมาตรา ๓/๗ จะทำให้ผู้ที่ได้รับการยกเว้นการใช้งบประมาณให้ใช้บังคับผังเมืองรวมในพื้นที่จัดตั้งโรงงานที่เป็นผังเมืองสีเขียวมีความผิดทันที จึงควรกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของการคุ้มครองในการยกเลิกคำสั่งนี้ให้ชัดเจนด้วย ทั้งนี้ ขอให้คณะกรรมการพิจารณาว่าควรกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดในการคุ้มครองอย่างไร

พลตำรวจตรี คมกฤษ ไวสืบข่าว กรรมการ กล่าวว่า ผู้ประกอบการที่ได้รับการยกเว้นการใช้งบประมาณให้ใช้บังคับผังเมืองรวมต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ และเมื่อมีการจัดทำผังเมืองใหม่ ผู้ประกอบการอาจจะแจ้งกับเจ้าหน้าที่ว่าตนมีสิทธิตามคำสั่งนี้ และหากเจ้าหน้าที่ยังดำเนินการจัดทำผังเมืองให้บริเวณจัดตั้งโรงงานเป็นผังเมืองสีเขียวแล้ว เจ้าหน้าที่อาจต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า ความประสงค์ของพลตำรวจตรี คมกฤษ ไวสืบข่าว กรรมการ เพื่อต้องการให้การจัดทำผังเมืองมีขั้นตอนการรับฟังความเห็น (Hearing) ของประชาชน ให้ผู้ประกอบการแจ้งสิทธิที่ตนได้รับตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ และป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่จัดทำผังเมืองใหม่โดยให้บริเวณที่จัดตั้งโรงงานของผู้ที่แจ้งสิทธิเป็นผังเมืองสีเขียว เพื่อให้โรงงานสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ส่วนที่ตนเสนอความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสอง โดยใช้คำว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” เพื่อรองรับให้ผู้ประกอบการมีสิทธิตั้งโรงงานในบริเวณนั้นต่อไปได้จนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต แต่หากใช้คำว่า “ให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมือง” เมื่อกรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำผังเมืองใหม่แล้วผู้ประกอบการจะไม่สามารถแจ้งสิทธิ

ที่ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมได้ เพราะกรมโยธาธิการและผังเมืองไม่ได้จัดทำผังเมืองใหม่ตามสิทธิของผู้ประกอบการที่ได้รับจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่ยื่นขอใบอนุญาตหลังจากระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ สิ้นสุดลงจะไม่ได้รับการคุ้มครองในบทบัญญัติรองรับในการยกเลิกคำสั่งนี้

ประธานคณะกรรมการกล่าวว่า การกำหนดความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสองและวรรคสี่ โดยใช้ความว่า “ให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมือง” ควรเข้าใจว่าหากมีการกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับผังเมืองใหม่แล้ว กฎหมายหรือคำสั่งที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายเกี่ยวกับผังเมืองใหม่ต้องสิ้นสภาพไปทั้งหมด รวมถึงการคุ้มครองผู้ประกอบการที่ได้รับสิทธิการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ ด้วย ส่วนการจัดทำผังเมืองใหม่หากบริเวณที่จัดตั้งโรงงานมีการเปลี่ยนเป็นผังเมืองสีเขียว ผู้ประกอบการโรงงานนั้นต้องมีความผิดและไม่สามารถดำเนินกิจการได้อีก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวว่า การกำหนดบทบัญญัติรองรับการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เพื่อต้องการให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และไม่สร้างความสับสนให้กับผู้ประกอบการในระหว่างที่จะมีการจัดทำผังเมืองใหม่ ทั้งนี้ หากมีการกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับผังเมืองใหม่แล้ว จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายเกี่ยวกับผังเมืองใหม่ทั้งหมด

ประธานคณะกรรมการสอบถามว่า สามารถกำหนดความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสองและวรรคสี่ โดยใช้ความว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตและให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายผังเมือง” ได้หรือไม่ อย่างไร

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ ชี้แจงว่า สามารถกำหนดเช่นนั้นได้ และตัดความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสี่ออกทั้งวรรค เพราะเมื่อมีการกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับผังเมืองใหม่แล้ว หลักเกณฑ์การขอใบอนุญาตต้องเป็นตามที่กฎหมายผังเมืองใหม่กำหนดไว้ทั้งหมด

ประธานคณะกรรมการสอบถามว่า การคุ้มครองให้ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้ผังเมืองรวมตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ จะรวมถึงผู้ประกอบการที่ต่ออายุใบอนุญาตในช่วงที่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองใหม่ด้วยหรือไม่

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ ชี้แจงว่า ผู้ประกอบการที่ต่ออายุใบอนุญาตช่วงที่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองใหม่จะยังได้รับการคุ้มครองอยู่เช่นเดิม เพราะร่างมาตรา ๓/๗ ได้กำหนดว่าให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือมีการออกกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่ที่ไม่เป็นคุณกับผู้ที่ได้รับอนุญาต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวว่า ไม่เห็นด้วยกับการคุ้มครองสิทธิผู้ประกอบการในกรณีต่ออายุใบอนุญาต ควรให้เป็นตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมถึงหากยังไม่มีกำหนดผังเมืองใหม่แล้ว การได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมก็ควรใช้บังคับได้อยู่เช่นเดิม

ประธานคณะกรรมการกล่าวว่า กรณีใบอนุญาตที่ไม่มีวันหมดอายุนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผังเมืองแล้วหากบริเวณจัดตั้งโรงงานไม่สอดคล้องกับผังเมืองใหม่ จะทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะคุ้มครองสิทธิผู้ประกอบการที่ได้รับการยกเว้นจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ นอกจากนี้ ควรกำหนดเงื่อนไขของการต่ออายุใบอนุญาตของร่างมาตรา ๓/๗ เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสอง กำหนดคุ้มครองผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตอยู่แล้ว ส่วนกรณีการคุ้มครองผู้ประกอบการที่อยู่ในช่วงการต่ออายุใบอนุญาตจะขอเข้าไปพิจารณาปรับปรุงถ้อยคำในร่างมาตรา ๓/๗ ให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น กล่าวคือ บทบัญญัตินี้จะคุ้มครองผู้ประกอบการที่ต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าจะมีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า ร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสอง ความว่า “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต” อาจทำให้เกิดความสับสนในการตีความของกรณีต่ออายุใบอนุญาตได้

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ ชี้แจงว่า เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓/๗ วรรคสอง เป็นดังนี้ “ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตจนกว่าจะมีกฎกระทรวงใหม่”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา กรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวว่า การกำหนดบทบัญญัติรองรับในเรื่องการต่ออายุใบอนุญาตไว้ในร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ. จะเสมือนว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้รับรองสิทธิผู้ประกอบการที่ยื่นต่ออายุใบอนุญาต และเห็นว่าบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัตินี้ควรต้องมีเนื้อหาที่เป็นกลาง โดยกำหนดเงื่อนไขเรื่องผังเมืองว่าจะไม่เป็นเหตุที่จะทำให้ไม่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาต ส่วนอำนาจในการพิจารณาเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตนั้น ไม่สามารถกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า หลักเกณฑ์การต่ออายุใบอนุญาตต้องพิจารณาหลายปัจจัย ดังนั้น การกำหนดเงื่อนไขการต่ออายุใบอนุญาตต้องกำหนดถึงการให้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้ผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภทด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการก้าวล่วงถึงกฎหมายฉบับอื่น จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสี่ เป็นดังนี้ “เพื่อประโยชน์ในการขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ที่ประกอบกิจการตามข้อ ๑ (๑) และ (๒) ของคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ซึ่งได้รับยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ และที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ ยังคงได้รับการยกเว้นต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองที่ออกตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒”

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตในช่วงที่ยังไม่มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่จะได้รับสิทธิยกเว้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ อยู่เช่นเดิม ส่วนเงื่อนไขอื่น ๆ เช่น การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) และการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ (Environmental Health Impact Assessment : EHIA) จะไม่ได้รับการยกเว้นเช่นเดียวกับเรื่องผังเมือง

นายสกันธ์ พรหมบุญตา ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการ กล่าวว่า จากการประชุมครั้งที่ผ่านมาก็ประชุมยังไม่ได้มีมติเกี่ยวกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ และได้มอบหมายให้นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กำหนดบทบัญญัติรองรับการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาว่ามีความครอบคลุมและเหมาะสมหรือไม่

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า จากการพิจารณาบทบัญญัติรองรับการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ แล้วอาจมีความครอบคลุมและเหมาะสม เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ประกอบการไม่ให้เกิดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสาม ความว่า “คำขออนุญาตใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามคำสั่งตามวรรคหนึ่งและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาก่อน

วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ” กำหนดให้คุ้มครองผู้ประกอบการที่อยู่ระหว่างยื่นขอใบอนุญาต เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถพิจารณาต่อไปได้ จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่มาใช้บังคับ หรือหากมีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใหม่ใช้บังคับแล้ว อาจแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓/๗ วรรคสาม เป็นต้น “ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ เว้นแต่มีกฎกระทรวงผังเมืองออกมาใหม่ที่ไม่เป็นคุณกับผู้ยื่นคำขอ”

ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ โฆษกคณะกรรมการ กล่าวว่า ไม่เห็นด้วยกับการมีบทบัญญัติรองรับการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เพราะจากการรับฟังการชี้แจงของผู้ประกอบการพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ที่ได้รับผลจากคำสั่งนี้จะเกี่ยวกับการขยายโรงงาน ซึ่งการยกเลิกคำสั่งนี้อาจจะไม่สร้างความเสียหายมากเท่าใดนัก

รองศาสตราจารย์ปิยะบุตร แสงกนกกุล รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า หากกรรมการท่านใดที่ยังมีความเห็นแตกต่างกับบทบัญญัติรองรับในการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ สามารถสงวนความเห็นเพื่ออภิปรายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า ในการประชุมครั้งต่อไปควรจัดทำตารางสรุปเกี่ยวกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติตามบัญชีแนบท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมด ว่ามีคำสั่งใดที่ยกเลิกโดยมีบทบัญญัติรองรับ คำสั่งที่ยกเลิกโดยไม่มีบทบัญญัติรองรับ และคำสั่งใดที่ค้างไว้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนพร้อมเหตุผลอธิบายประกอบต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่องการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ลงวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ โดยมอบหมายให้นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการยกร่างบทบัญญัติรองรับตามความเห็นของที่ประชุมเพื่อเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป

จากนั้น **ประธานคณะกรรมการ** กล่าวว่า นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พรรคประชาชน ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการ เรื่อง ขอให้พิจารณายกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๘ จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องดังกล่าว

นายอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ เลขานุการคณะกรรมการ กล่าวว่า เมื่อพิจารณาหลักการและเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่อง การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับประกอบกิจการบางประเภท ลงวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ พ.ศ. (ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๙๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ พ.ศ. (นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติ

ยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พ.ศ. (นายรังสิมันต์ โรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติรับหลักการในวาระที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติที่ ๕ ฉบับไม่ได้กำหนดให้มีการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้ง รายละเอียดตามคำสั่งดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเกินหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์ปิยะบุตร แสงกนกกุล รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง สอบถามว่า คณะกรรมการควรมีหนังสือแจ้งนายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พรรคประชาชน ให้ทราบถึงแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการหรือไม่

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า หากการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๖๐ ต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกแล้ว คณะกรรมการควรทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการให้นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พรรคประชาชน ทราบว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ได้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสม กับกาลปัจจุบัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติอีก ๔ ฉบับ และจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการจึงไม่สามารถรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาได้

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๑๘) ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมกรรมการ CA 308 ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา โดยพิจารณา บทบัญญัติรองรับการยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวน ๘ ฉบับ ดังนี้

๑) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาอื่นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหา ธรรมนูญวิทยาลัยในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่อง การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ลงวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๙ เรื่อง การป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดบางประการที่เป็นภัยอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยหรือบ่อนทำลายระบบเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหา ธรรมนูญวิทยาลัยในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

๕) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๙ เรื่อง การกำกับดูแลการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๖/๒๕๕๙ เรื่อง การคุ้มครองการบริหาร จัดการผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในการดูแลของรัฐและการดำเนินการต่อผู้ต้องรับผิดชอบ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

๗) คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการส่งเสริมการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

๘) คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๒/๒๕๖๐ เรื่อง การบรรเทาความเสียหายให้แก่ประชาชนในกรณีปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานคณะกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุม และกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

นายชัยค์บุรีศรี นวลสง

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายอนุพนธ์ จุฬิจันทร์

นิติกรชำนาญการ

นางสาวกุลนาถ ยศนันท์

วิทยากรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นายสกนธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการ

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

อรรธยา/พิมพ์

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ. ได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ในการประชุม ครั้งที่ ๑๘ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ และให้ดำเนินการเปิดเผยตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ต่อไป

(นายจตุรนต์ ฉายแสง)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับที่หมดความจำเป็น และไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร